

Sygn. akt I CSK 1202/22

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w M.

przeciwko Redaktorowi Naczelnemu tygodnika "G."

o opublikowanie sprostowania,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 maja 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 25 maja 2021 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w M. na rzecz Redaktora Naczelnego tygodnika "G." kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 25 maja 2021 r. Sąd Apelacyjny w (...) po rozpoznaniu sprawy z powództwa Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w M. przeciwko Redaktorowi Naczelnemu tygodnika „G.” o opublikowanie sprostowania na skutek apelacji strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 13 października 2020 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił oraz rozstrzygnął o kosztach procesu.

Od powyższego wyroku skargę kasacyjną wniósł Powód, zaskarżając powyższy wyrok w całości i wnosząc o jego uchylenie w całości oraz o przekazanie sprawy Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania i orzeczenie o kosztach procesu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie apelacji Powoda w całości oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz Powoda kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym oraz przed Sądami I i II instancji, według norm prawem przepisanych.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność.

W odpowiedzi na skargę Pozwany wniósł o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania oraz o zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została w polskim systemie prawnym ukształtowana jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, przysługujący od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtowało się zapatrywanie, iż z uwagi na funkcje i cele skargi kasacyjnej jest ona środkiem zaskarżenia silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających uchybienia, lecz w szczególności ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego. Tak ukształtowana normatywnie konstrukcja i rola skargi kasacyjnej implikuje poddanie jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów, kwalifikujących ją do przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania (zob. zamiast wielu postanowienia Sądu Najwyższego z: 4 lutego 2000 r., sygn. akt II CZ 178/99, OSNC 2000, z. 7-8, poz. 147; 24 marca 2021 r., sygn. akt I CSK 265/20, niepublikowane).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w przypadku, gdy we wniosku o przyjęcie skargi oraz jego uzasadnieniu strona wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,

istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania bądź że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Na wstępie należy przypomnieć, że zarówno wniosek, jak i jego uzasadnienie, stanowią odrębne części (elementy konstrukcyjne) skargi kasacyjnej, zaś Sąd Najwyższy na etapie rozpoznania wniosku o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania dokonuje oceny jedynie zaistnienia przesłanek wniosku i argumentacji jurystycznej go uzasadniającej. Z tej przyczyny nie jest wystarczające odesłanie przez skarżącego do motywów uzasadnienia podstaw kasacyjnych, które samodzielnie i odrębnie są oceniane w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistej zasadności skargi. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 marca 2019 r., sygn. akt I CSK 475/18; 11 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV CSK 506/17; 16 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV CSK 529/17; 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt II CSK 728/17; 15 maja 2018 r., sygn. akt II CSK 2/18; 10 maja 2018 r., sygn. akt I CSK 798/17; 23 maja 2018 r., sygn. akt I CSK 36/18; 29 maja 2018 r., sygn. akt I CSK 42/18; 13 czerwca 2018 r., sygn. akt II CSK 71/18; 16 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV CSK 534/17; 12 marca 2018 r., sygn. akt III CSK 291/17; 22 kwietnia 2016 r., sygn. akt V CSK 650/15, niepublikowane).

W przypadku wskazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej na skarżącym spoczywa obowiązek wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarga

jest oczywiście uzasadniona, jeżeli bez wątpliwości nastąpiły podnoszone w niej uchybienia lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia lub też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesioną skargę.

Skarżący nie sprostął wymaganiom, jakim powinno odpowiadać uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania stanowi odwołanie się do podstaw kasacyjnych. Skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż miała miejsce oczywista nieprawidłowość postępowania Sądu Apelacyjnego polegająca w istocie na braku wyjaśnienia przyjęcia odmiennego poglądu w stosunku do stanowiska zaprezentowanego przez Sąd Okręgowy w K., co prowadzi do nieweryfikowalności uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, jak również na dokonaniu odmiennej oceny pisma Redaktora Naczelnego w zakresie podniesienia w nim kwestii nierzeczowości sprostowania, pomimo że tego rodzaju zarzut nie został sformułowany w apelacji Pozwanego, co przesądza o naruszeniu przez Sąd II instancji art. 368 § 1 k.p.c. w zw. z art. 368 § 1 pkt 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1 k.p.c. Skarżący nie przedstawił pogłębionego wyводу prawnego dotyczącego naruszenia przepisów prawa, które byłoby widoczne bez konieczności dokonywania dogłębnej analizy. Brak jest tym samym wykazania kwalifikowanego naruszenia przepisów, zaś wywód skarżącego w rzeczywistości ogranicza się do odmiennej oceny niż ta, dokonana przez Sąd *ad quem*.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przesądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 i art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 8 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

Z uwagi na treść art. 29 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1904), które to przepisy stanowią konkretyzację norm konstytucyjnych, Sąd Najwyższy, nie mając kompetencji do pominięcia

stosowania przepisów ustawy oraz mając na względzie niepodważalność powołania sędziego na podstawie art. 179 Konstytucji RP, odstąpił od oceny prawidłowości powołania sędziów w składzie Sądu *ad quem*, a w konsekwencji ważności postępowania czy skuteczności orzeczenia z powyższych względów, co wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 7 października 2021 r., sygn. K 3/21, zaś w zakresie skuteczności wstrzymania („zawieszenia stosowania”) przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 14 lipca 2021 r., sygn. P 7/20 (OTK ZU nr A/2021, poz. 49). Tym samym Sąd Najwyższy nie znajduje podstaw do niestosowania w niniejszej sprawie art. 29 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym stosownie do pkt 1 lit. d postanowienia Wiceprezes Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-204/21 R Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (ECLI:EU:C:2021:593). Powyższe nie pozwalają bowiem na ocenę kryteriów odnoszących się do okoliczności wyboru kandydatów na stanowisko sędziowskie przez Krajową Radę Sądownictwa, a w konsekwencji kwestionowanie skuteczności powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Prezydenta RP, a tym samym ubezskutechnienia inwestytury, czego nie mogą w szczególności uzasadniać kryteria wskazane w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r. w sprawach połączonych C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa oraz C.P., D.O. przeciwko Sądowi Najwyższemu, ECLI:EU:C:2019:982. Niezależnie od powyższego jednak, również w świetle wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ewentualne wady procedury wyboru kandydata na urząd sędziego przed Krajową Radą Sądownictwa, nawet w razie uznania naruszenia Konstytucji RP w tym zakresie (poprzez stwierdzenie niezgodności z Konstytucją przepisów stanowiących podstawę procedury zakończonej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego), nie pozwalają na podważenie niezależności sądu rozpoznającego sprawę, zaś samo powołanie przez Prezydenta RP na urząd sędziego jest niepodważalne (wyrok TSUE z 22 marca 2022 r., C-508/19, M.F. przeciwko J.M., ECLI:EU:C:2022:201).

